

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cvičení k pravopisným jevům - ČJL**Pracovní list 14****Autor: M. Hoznauer**

Ivan Klíma, Co málokdo ví – neumělecký text (ukázka)

Roku 1971 se autor s přáteli kteří jako on nesměli tisknout domluvil že budou pořádat literární večery na kterých budou číst výňatky ze svých prací.

Scházeli se jednou za měsíc bývalo jich až čtyřicet. Po čase začala o schůzky jevit zájem Bezpečnost.

V televizi běžel program kde ukazovali vilku v níž měl Klíma byt a tvrdili že se tu scházejí nepřátelé socialismu. Pak už byla návštěvnost mnohem menší a literární večery se přestaly konat. Přátelé se dohodli že dají texty opisovat a za cenu opisu je budou prodávat. Tak vznikla edice PETLICE.

První svazek (Vaculíkova "Morčata") byl rozepsán r. 1972. Vyšlo téměř čtyři sta titulů. (...)

Úkoly:

1. Doplnit a zdůvodnit interpunkci v textu.
2. Zdůvodnit psaní velkých písmen.
3. Vysvětlit pojem „samizdatová literatura“.
4. Najít v textu číslovky, určit jejich druh a zdůvodnit jejich pravopis.
5. Najít v textu slova přejatá.
6. Vytvořit synonymum ke slovu „výňatek“.

Autor: Ivan Klíma

Láska a smetí – umělecký text (ukázka)

(...) Nedávno jsem se dozvěděl z Amerického týdeníku útešnou novinu že čtrnáct úplných idiotů neschopných řeči se naučilo "jerksky". Tak se nazývá jazik o dvě stě dvaceti pěti slovech vyvinutý v atlantě pro vzájemné dorozumívání lidí a šimpanzů – a jistě se bude, jak vjeří autoři článku, jerksky domlouvat stále více nešťastníků. Hned me napadlo, že konečně nasli jazik kterím může promlouvat duch naší dobi, a proto se ten jazik rošíří od polu, na vichod i na zapad od nultého poledniku bude to jasik budousnosti. (...)

Úkoly:

1. Vytvořit pravopisně správný text.
2. Vytvořit interpunkčně správný text.
3. Vyjádřit hlavní myšlenku textu.
4. Určit věty hlavní.
5. Určit věty vedlejší a jejich druh.

Autor: Miloš Urban

Santiniho jazyk – umělecký text (ukázka)

(...) svatozář nad jeho hlavou měla obvyklou pěťici hvězd jenomže nebyla do kruhu ani do elipsy kam by ji kosila perspektiva hvězdy se tam vznášely ve zvláštním uskupení

kde jsem je jenom viděl? bylo to nedávno – snad zrovna před chvílíčkou nahoře ve stanici anebo ještě později přímo v tomhle vlaku tady někde

upřel jsem oči na podlahu mezi zalisované kousky skelného prachu bílé světlo ze stropu se v nich jasně odráželo některé střípky byly větší než jiné; těch skutečně velkých výrazně třpytivých bylo málo přesně pět nemýlil jsem se skládaly dohromady úplně stejný vzorec jako hvězdy Nepomukovy svatozáře na obálce knihy právě jsme projeli pod korytem Vltavy.

Úkoly:

1. Doplnit v textu správně interpunkci.
2. Najít v textu přídavné jméno přivlastňovací.
3. Opravit v textu psaní velkých písmen.
4. Najít v textu vyjmenovaná slova a slova příbuzná.
5. Najít v textu odborný termín a zdobrnělý výraz.